СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 7 ОТ 11 ОКТОМВРИ 2002 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИДОБИВАНЕ И ПРИЗНАВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ ПО ЗАВАРЯВАНЕ (ЗАГЛ. ДОП. – ДВ, БР. 37 ОТ 2006 Г.)

№	**Дата и начин на постъпване на становището** (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	**Име на лице/наименование ЮЛ**	**Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица**	**Предложения и становища**	**Приети/ неприети**	**Мотиви**
1.	Официално, вх. № 1102-59/09.06.2026 г.	Павел Попгеоргиев	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Български съюз по заваряване	1. По чл. 2: Заваръчни дейности могат да осъществяват лица, навършили 18 години и придобили правоспособност при условията и по реда на тази наредба, както и лица придобили сертификати след провеждане на изпит за квалификация на заварчици, според изискванията на БДС или нормативни актове действащи в Р България или други страни членки на ЕС, пред независим изпитващ орган за сертификация на заваръчен персонал, акредитиран от	Не се приема	Не е допустимо да има друг ред за упражняване на регулираната професия „Заварчик“ извън установения чрез Закона за признаване на професионални квалификации и настоящата наредба, съответно Решение № 619

				Изпълнителната агенция "Българска служба по акредитация" (ИА "БСА"), или от друг национален орган за акредитация, подписал многостранно споразумение за взаимно признаване в приложимата област на акредитация, или друг компетентен орган, когато това е изрично предвидено в приложим нормативен акт. Мотиви: Сегашния текст позволява тълкуване, при което "Заваръчни дейности могат да осъществяват лица ...." се интерпретира като "Заваръчни дейности могат да осъществяват единствено и само лица ....". Това ограничава правата на правоспособни лица да упражняват професията, въпреки наличието на документи удостоверяващи това им право в останалите страни членки.		от 2009 г. на МС за приемане на Списък на регулираните професии в Република България, в което са изрично указани нормативният акт и органът, който е компетентен да взема решения по даване/признаване на правото за упражняване на професията „Заварчик“, в случая този, който е акредитиран от Изпълнителна агенция „Българска служба по акредитация“
				2. По чл. 5, ал. 1:		

				Чл. 5. (1) В зависимост от естеството на заваръчните дейности и приложимите нормативни изисквания към заварчика може да бъде предявено изискване за придобиване на сертификат за одобряване на изпълнителски персонал по заваряване. Мотиви: Предложението цели по-точно отразяване на основанията, при които към заварчика може да бъде предявено изискване за сертификат за одобряване на изпълнителски персонал по заваряване. Необходимостта от такъв сертификат не произтича единствено от вида и сложността на заваръчната дейност, а преди всичко от приложимите нормативни актове, технически регламенти, стандарти, проектни изисквания или изисквания на възложителя. Така се избягва ограничително тълкуване на разпоредбата и се осигурява съответствие с практиката при производство, монтаж, ремонт и	Приема се частично	

				контрол на съоръжения и конструкции със съществено значение за безопасността.		
				3. По чл. 5, ал. 2: (2) Изискването по ал. 1 се предявява при извършване на заваръчни дейности, свързани с изработването на изделия, подлежащи на технически надзор или влизащи в обхвата на международни, европейски или национални нормативни актове, технически регламенти и приложими стандарти за - съдове под налягане; конструкции или елементи от тях на изделия, свързани с пренос и превоз на товари и пътници; газопроводи; напорни съоръжения и конструкции или елементи от тях, застрашаващи живота и здравето на населението, както и при строително-монтажни дейности и други заваръчни дейности, определени в съответните нормативни изисквания или определени в искането на заявителя за извършването им. Мотиви:	Не се приема	С приетото допълнение в чл. 5, ал. 1 относно естеството на заваръчните дейности се регламентират и случаите, влизащи в обхвата на международни, европейски или национални нормативни актове.

				Предложението цели разширяване и прецизиране на случаите, при които се изисква сертификат за одобряване на изпълнителски персонал по заваряване. На практика такова изискване може да възникне не само при изделия, подлежащи на технически надзор, но и при продукти, съоръжения и конструкции, попадащи в обхвата на други национални, европейски или международни нормативни изисквания и стандарти. Обстоятелството, че дадено изделие не подлежи на технически надзор, не изключва възможността приложимият нормативен акт, стандарт, проектна спецификация или договорно изискване да предвижда квалифициран и одобрен заваръчен персонал.		
				4. По чл. 5, ал. 3: (3) Сертификатът по ал. 1 се придобива след полагане на изпит пред независим изпитващ орган за сертификация на заваръчен персонал, акредитиран от Изпълнителната агенция "Българска служба по		Не е допустимо да има друг

				акредитация" (ИА "БСА"), или от друг национален орган за акредитация, подписал многостранно споразумение за взаимно признаване в приложимата област на акредитация, или друг компетентен орган, когато това е изрично предвидено в приложим нормативен акт. Мотиви: Предложението цели прецизиране на изискванията към органите, пред които се полага изпитът за придобиване на сертификат за одобряване на изпълнителски персонал по заваряване. В действащата редакция разпоредбата ограничава възможността сертификатът да бъде придобит само пред независим изпитващ орган за сертификация на заваръчен персонал, акредитиран от ИА „БСА“. С оглед принципа на взаимно признаване на акредитацията в рамките на Европейската организация за акредитация (ЕА), както и в съответствие с Регламент	Не се приема	национален орган за акредитация извън тези, регламентирани по реда на Закона за признаване на професионални квалификации и РМС № 619 от 2009 г.

				(ЕО) № 765/2008, е целесъобразно да се допусне и възможността изпитът да бъде положен пред независим орган за сертификация на заваръчен персонал, акредитиран от друг национален орган за акредитация, подписал многостранно споразумение за взаимно признаване в приложимата област на акредитация. Това ще осигури съответствие с европейската практика за признаване на резултати от акредитирани органи за оценяване на съответствието, без да се допуска компромис с компетентността, независимостта и проследимостта на сертификационния процес. В същото време се запазва възможността, когато специален нормативен акт предвижда друг компетентен или оправомощен орган, сертификацията да се извършва по реда на този специален нормативен акт.		
				5. По чл. 6: Чл. 6. Изискванията за придобиване на съответните степени на правоспособност са в съответствие		

				със стандартите за ръчно, полумеханизирано, механизирано и автоматизирано заваряване. Мотиви: Предложението има редакционен и технически характер и цели коректно изброяване на степените на механизация при заваръчните процеси. Ръчното, полумеханизираното, механизираното и автоматизираното заваряване представляват различни степени на механизация и следва да бъдат посочени последователно и без неясно разграничаване. Това ще допринесе за по-точно прилагане на разпоредбата при определяне на изискванията за придобиване на съответните степени на правоспособност.	Приема се	
				6. По чл. 8, ал. 2: (2) Учебните планове и програми по ал. 1: 1. се утвърждават от министъра на образованието и науката – за обучаващите институции по чл. 7, т. 1;		

				2. се разработват от обучаващите институции по чл. 7, т. 2 в съответствие с държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията „Технологии и системи за заваряване“ и с минималните методически изисквания за условията, организацията, съдържанието, практическата подготовка, оценяването и документацията на професионалното обучение за придобиване на правоспособност по заваряване. Мотиви: Предложението цели да се запази изискването учебните планове и програми за професионално обучение за придобиване на правоспособност по заваряване да се разработват при спазване на обща минимална методическа рамка. С проекта на изменение се предвижда заличаване на препратката към Единните изисквания за	Не се приема	Предложението изисква промяна в Закона за професионалното образование и обучение, тъй като с неговото изменение от 2009 г. основанието за съществуването и прилагането на чл. 8, ал. 2, т. 2 е отпаднало. В тази връзка предлаганата уредба за минимални методически изисквания не може да се регламентира на подзаконово ниво в настоящата наредба.

				условията, организацията и съдържанието на професионалното обучение за придобиване на правоспособност по заваряване. Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията „Технологии и системи за заваряване“ създава обща образователна рамка, но не замества изцяло необходимостта от конкретни минимални изисквания към съдържанието, организацията, практическата подготовка и оценяването при квалификационните курсове за правоспособност по заваряване. Липсата на такава рамка може да доведе до нееднаква практика между обучаващите институции, различен обем и съдържание на практическата подготовка, различни критерии за оценяване и риск от занижаване на качеството на обучението. Това е особено съществено при заваръчните дейности, които имат пряко значение за безопасността на конструкции, съоръжения, продукти и инсталации.		

				Поради това е целесъобразно учебните планове и програми на обучаващите институции по чл. 7, т. 2 да се разработват не само в съответствие с държавния образователен стандарт, но и при спазване на актуализирани минимални методически изисквания за обучението за придобиване на правоспособност по заваряване.		
				7. По чл. 9: Чл. 9. (1) Минималните методически изисквания по чл. 8, ал. 2, т. 2 съдържат най-малко: характеристика на степените на правоспособност по заваряване; цели на обучението; входящи изисквания към обучаемите; съдържание на обучението; минимални изисквания към практическата подготовка; система за оценяване и удостоверяване на обучението; изисквания към материалната база; изисквания към обучаващите; документация на обучаващата институция; ред за преглед и актуализиране на изискванията.	Не се приема	Предложението изисква промяна във функциите на НАПОО, посочени в чл. 42 от ЗПОО, поради което регламентиранет о му в наредбата, без да бъде направена такава, би било незаконосъобраз но.

				(2) Минималните методически изисквания по ал. 1 се разработват от НАПОО с участието на Българския съюз по заваряване и представители на заинтересованите професионални, браншови и обучаващи организации и се утвърждават от председателя на НАПОО. (3) Минималните методически изисквания по ал. 1 се преглеждат периодично и при необходимост се актуализират с оглед измененията в нормативната уредба, приложимите стандарти, технологичното развитие и потребностите на пазара на труда. Мотиви: Предложението цели да не се отменя изцяло чл. 9, а да се актуализира неговото съдържание, така че Наредба № 7 да запази нормативна основа за минималните методически изисквания към обучението за придобиване на правоспособност по заваряване. Действащите Единни изисквания досега изпълняват съществена функция, като определят		

				характеристиката на степените на правоспособност, целите и съдържанието на обучението, входящите изисквания към обучаемите, системата за оценяване и удостоверяване, изискванията към материалната база, изискванията към обучаващите, документацията на обучаващата институция и реда за преглед и актуализиране. Отмяната на чл. 9 без приемане на заместваща разпоредба би премахнала нормативната основа за съществуването и актуализирането на такава единна рамка. С оглед спецификата на заваръчните дейности е необходимо минималните методически изисквания да бъдат съобразени с действащата нормативна уредба, приложимите стандарти, технологичното развитие и потребностите на индустрията. Те следва да осигуряват минимално единно ниво на подготовка и оценяване, независимо от обучаващата институция. Поради това е целесъобразно чл. 9 да бъде изменен, а не отменен, като се		

				предвиди съдържанието на минималните методически изисквания, както и редът за тяхното разработване, съгласуване, утвърждаване и периодично актуализиране. С оглед професионалната специфика на материята е обосновано в този процес да участват Българският съюз по заваряване и заинтересованите професионални, браншови и обучаващи организации.		
				8. По чл. 12, ал. 2: (2) Входящото минимално образователно равнище за всички степени на правоспособност е завършено основно образование. Създава се алинея 2: Медицинският документ, установяващ липсата на противопоказания за упражняване на професията, се издава не по-рано от 6 месеца преди началото на обучението.“ Мотиви: Предложението цели да се избегне необосновано ограничаване на достъпа до обучение за придобиване	Не се приема	Предложението противоречи на изискванията към кандидатите за входящо минимално образователно равнище за втора и трета степен на професионална квалификация съгласно ЗПОО. Предложението за създаване на

			на правоспособност по заваряване за лица, навършили 16 години, които не са завършили първи гимназиален етап. Заваряването е професионална дейност с високо практическо значение за индустрията, а на пазара на труда съществува недостиг на квалифицирани заварчици. Въвеждането на изискване за завършен първи гимназиален етап може да ограничи възможността за включване в обучение на лица с практически потенциал и интерес към професията. Изискването за завършено основно образование представлява по-балансиран подход, който съчетава необходимото минимално образователно равнище с реалните потребности на пазара на труда.		ал. 2 се съдържа в създадената ал. 6 към чл. 12, където е неговото систематично място.
			9. По чл. 13: Чл. 13. Учители по професионална подготовка за придобиване на правоспособност по заваряване в професионалното образование в институциите по чл. 7, т. 1 могат да бъдат лица, които имат придобита професионална квалификация „учител“ и притежават висше образование с образователно-квалификационна степен „магистър“ или „бакалавър“ по	Приема се. Отразено е в съдържанието на чл. 14.	

				специалности от професионални направления „Машинно инженерство“, „Металургия“, или „Общо инженерство“ от област на висше образование „Технически науки“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (обн., ДВ, бр. 64 от 2002 г.), съответстващи на професията. Учителска длъжност по учебен предмет или модул от професионалната подготовка може да се заема и от лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация „учител“. За професионално обучение, организирано в квалификационни курсове в институциите по чл. 7, т. 2 , като преподаватели по теория могат да бъдат привличани и лица притежаващи валидни дипломи след завършен курс по международната хармонизирана система на IIW / EWF, за ниво „Международен: инженер, технолог или специалист”. По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално		

				направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, могат да преподават лица без висше образование и без придобита професионална квалификация „учител“, ако са придобили съответната професионална квалификация при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.“. Мотиви: Международната система на IIW/EWF представлява световно призната и хармонизирана система за обучение и квалификация на специалисти по заваряване, възприета и прилагана в държавите членки на Европейския съюз и в редица други индустриално развити държави. Притежателите на дипломи IWE, IWT и IWS преминават специализирано обучение и изпити по технологии на заваряването, металознание, проектиране, производствени процеси, контрол на качеството и безопасност. Предлаганото допълнение ще даде възможност в професионалното обучение да бъдат привличани доказани експерти с актуални		

			практически и теоретични знания, съобразени с международните изисквания и добри практики в областта на заваряването. По този начин ще се повиши качеството на обучението и ще се осигури по-добро съответствие между подготовката на обучаемите и потребностите на индустрията.		
			10. По чл. 18, ал. 2: (2) При изпита по практика върху заварените проби се извършва изпитване от лаборатории и органи по контрол, акредитирани от ИА "БСА" или от друг национален орган за акредитация, подписал многостранно споразумение за взаимно признаване в приложимата област на акредитация, за съответния вид изпитване или контрол. Мотиви: Предложението цели прецизиране на изискванията към лабораториите и органите по контрол, които извършват изпитвания върху заварените проби при изпита по практика. Действащата редакция допуска извършването на тези	Не се приема	Не е допустимо да има друг национален орган за акредитация извън тези, регламентирани по реда на Закона за признаване на професионални квалификации и РМС № 619 от 2009 г.

				изпитвания само от лаборатории и органи по контрол, акредитирани от ИА „БСА“, което може да доведе до необосновано ограничаване на признаването на резултати от други компетентни акредитирани органи. Съгласно принципите на европейската система за акредитация и Регламент (ЕО) № 765/2008, резултатите, издадени от органи за оценяване на съответствието, акредитирани от национални органи за акредитация, подписали многостранното споразумение за взаимно признаване ЕА MLA, следва да бъдат приемани, когато са в обхвата на валидна акредитация. Поради това е целесъобразно разпоредбата да допуска изпитванията да се извършват и от лаборатории и органи по контрол, акредитирани от друг национален орган за акредитация, подписал многостранно споразумение за взаимно признаване в приложимата област на акредитация.		

				Така ще се осигури съответствие с принципа „акредитиран веднъж — приет навсякъде“, без да се занижават изискванията към компетентността на лабораториите и органите по контрол. Същевременно следва изрично да се запази условието акредитацията да обхваща съответния вид изпитване или контрол, приложим към заварените проби.		
				11. По чл. 19, ал. 2: (2) Съдържанието на свидетелството за правоспособност по заваряване се определя съгласно държавния образователен стандарт за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование, като задължително включва и: придобита степен на правоспособност по заваряване, тип заварено съединение, процес на заваряване; параметри на основните и допълнителните заваръчни материали, степен на механизация и автоматизация.	Приема се	